

ОБҐРУНТУВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ПРОБНОГО ТЗНПК– 2017

СЕКЦІЯ 1. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Одиничний текст («Суспільство, безпечне для всіх»)

Завдання №1.

Правильна відповідь В: за Р. Барроузом, створення ефективної системи кримінальної юстиції має сприяти підвищенню в Україні суспільної безпеки загалом. Експерт наголошує на тому, що «гарантування громадської безпеки має бути центральним у будь-яких пробаційних заходах» (10-ий абзац), і стверджує: за успішного впровадження реформи кримінальної юстиції «Україна отримає службу пробації, здатну сприяти побудові більш безпечного суспільства» (12-ий абзац).

Відповідь А не можна вважати правильною, оскільки захист прав і свобод людини й громадянина в Україні не пов'язаний безпосередньо з інститутом пробації, а здійснюється, за Конституцією України, системою органів та посадовими особами різних рівнів, до яких належать Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації, а також усі правоохоронні органи країни. Правосуддям передбачена також можливість здійснення громадянами певних вчинків щодо захисту власних прав і свобод.

Відповіді Б, Г і Д також неправильні, оскільки зростання показників ув'язнення затятих злочинців (Б) – явище, яке інститут пробації покликаний подолати, збільшення ж фінансової допомоги від Європейського Союзу (Г) – це не результат упровадження реформи кримінальної юстиції, а одна з необхідних для України його умов. Що ж до «потрапляння засуджених до місць позбавлення волі» (Д), то реформа юстиції спрямована на принципово інше, а саме на соціалізацію осіб, які вчинили нетяжкі злочини, серед законослухняних громадян.

Отже, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №2.

Правильна відповідь В: суттєвої економії коштів від упровадження інституту пробації можна очікувати, якщо буде зменшено кількість закладів, у яких роблять «поганих людей іще гіршими». У відповіді на запитання кореспондентки Р. Барроуз переконливо обґрунтовує, що «завжди дешевше контролювати особу в суспільстві, аніж відправити її до в'язниці». Він уважає, що суттєво зекономити можна, якщо постійно зменшувати обсяги використання в'язниць, уникати будівництва додаткових закладів або навіть закривати наявні» (5-ий абзац).

Відповіді А, Б, Г і Д неправильні: умова «суди не ув'язнюватимуть звільнених осіб за повторні правопорушення» (А) прямо протилежна сказаному експертом: «Найбільш затяті злочинці, звичайно, як і раніше, потраплятимуть до в'язниці» (10-ий абзац); положення про те, що клієнтам пробації не буде надаватися безкоштовне харчування й проживання (Б) абсурдне, оскільки такий порядок вже існує сьогодні; те, що вартість пробації може бути наближеною до вартості утримання засуджених за ґратами (Г) суперечить висловленому експертом: навіть інтенсивні моделі пробації, які передбачають поєднання реабілітаційних й освітніх програм із частковим домашнім арештом у супроводі моніторингу, усе одно будуть дешевшими за найбільш спартанські умови утримання в місцях позбавлення волі (10-ий абзац); урешті, умова відмовитися від

інтенсивної моделі пробації й обійтися звичайною (Д) спростовується твердженням експерта, наведеним вище в поясненні до відповіді Г.

Отже, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №3.

Правильна відповідь В, адже, як випливає з тексту інтерв'ю, просоціальне ставлення працівників виправних закладів до засуджених не тільки не провокує ефект тюремного «зараження», а, навпаки, нівелює його. Р. Барроуз стверджує: ефект тюремного «зараження» можна було б зменшити, якби в'язниці надавали засудженим освіту, професійну підготовку й можливості для роботи, а зразковою визнавалася б поведінка працівників із просоціальним ставленням до ув'язнених (8-ий абзац).

Відповіді А, Б, Г, і Д неправильні: за Р. Барроузом, саме відсутність професійної підготовки в'язнів у пенітенціарних закладах (А), низька якість боротьби з незаконним обігом наркотиків у в'язницях (Б), визнання зразковим поведінки неформальних лідерів із криміналітету (Г) й занадто висока щільність «населення» в пенітенціарних закладах (Д) провокують ефект тюремного «зараження» (8-ий абзац).

Отже, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №4.

Правильна відповідь Б. Знаходимо її у висловленні Р. Барроуза з інтерв'ю: «Суди продовжуватимуть зачиняти злочинців у в'язниці, та якщо в суддів буде довіра до служби пробації, вони робитимуть це рідше» (12-ий абзац). Усі інші відповіді, таким чином, маємо визнати неправильними.

Отже, правильна відповідь – варіант Б.

Завдання №5.

Правильна відповідь Г. Твердження про те, що «система пробації поступово може позбавити державу потреби утримувати пенітенціарні заклади», не тільки не випливає з відповідей Р. Барроуза, а й суперечить висловленому ним в інтерв'ю. У відповідях експерта йдеться лише про зменшення тюремного «населення», чого можна досягти за умови послаблення ефекту тюремного «зараження» (8-ий абзац). В іншому ж Р. Барроуз категоричний: «Найбільш затяті злочинці, звичайно, як і раніше, потраплятимуть до в'язниці» (10-ий абзац); «Суди продовжуватимуть ув'язнювати злочинців», щоправда, «вони робитимуть це рідше», але за умови, що «в суддів буде довіра до служби пробації» (12-ий абзац).

Отже, правильна відповідь – варіант Г.

Завдання №6.

Правильна відповідь Б. Наведені в тексті цитати є висловлюваннями двох міністрів юстиції Великої Британії з приводу високого ступеня рецидивів серед звільнених. Вона міститься у 8-ому абзаці тексту інтерв'ю: «...обидві фрази прозвучали у відповідь на повідомлення про високий рівень учинення повторних правопорушень особами, які нещодавно звільнилися з місць позбавлення волі». Усі інші відповіді внаслідок цього треба визнати неправильними.

Отже, правильна відповідь – варіант Б.

Пара текстів (тексти А та Б)

Завдання №7.

Метою тестового завдання є виявити здатність учасника тестування узагальнювати зміст тематично споріднених текстів і визначати їхню центральну спільну проблематику.

Правильною відповіддю є варіант А, оскільки обидва тексти зосереджені на наданні низок аргументів стосовно переваг електронної (текст А) та паперової (текст Б) книги й водночас на принагідному показі недоліків того чи того різновиду книги.

Варіант відповіді Б не є правильним, оскільки ані автор тексту А, ані автор тексту Б не ставлять собі за мету пошук відповіді на питання, навіщо сучасній людині читати хоча б якісь книги, хоча опосередковано висновки стосовно цієї проблеми можуть бути зроблені з текстів.

Варіант В не правильний, оскільки жоден з авторів не наслідують стверджувати, що якийсь із різновидів книги зможе витіснити інший. Саме тому вони змушені брати участь у перманентній дискусії прихильників того чи того різновиду книги.

Варіант Г не можна визнати правильним, оскільки тематичний аспект щодо загроз, ризиків, пов'язаних із використанням тих чи тих книг, є лише побічним в обох текстах.

Варіант Д не є правильним, оскільки операційні аспекти роботи з тими чи тими книгами не становлять центрального питання, на яке шукають відповідь автори текстів. Окрім зауваги стосовно того, як варто діяти, працюючи з тими чи тими книгами, є лише елементом стратегії обґрунтування переваг конкретного різновиду книги.

Отже, правильна відповідь – варіант А.

Завдання №8.

Варіант А не можна визнати правильним, зважаючи на те, що подібний висновок читача Х – цілком виправданий: автор тексту А активно педалює на економічній вигідності електронних книг, тоді як у центрі уваги автора тексту Б передусім питання психологічного комфорту й здоров'я за роботи з паперовими книгами. При цьому протилежний висновок про тексти був би не виправданим.

Варіант Б не є правильним, оскільки висновок читача Х стосовно того, що електронні книги будуть привабливіші для прихильників сучасних технологій закономірний, як і висновок про те, що паперові збережуть свою цінність для читачів-традиціоналістів.

Варіант відповіді В не є правильним, оскільки читач Х у цьому випадку має підстави назвати аргументи авторів «сумнівними» (у лапках!), спираючись, можливо, на життєвий (позатекстовий) досвід. Так, автор тексту А намагається до переваг електронних книг зарахувати наявність багатьох джерел в Інтернеті, акцентуючи на доступності «безкоштовних» сайтів, легкодоступності нової літератури в Інтернеті, однак змовчує, що значна частина цих сайтів і цієї нової літератури є сумнівною щодо, наприклад, дотримання авторських прав. Автор тексту Б теж учиняє певною мірою «непорядно»: указуючи на небезпечність гіперпосилань, він замовчує важливість, надзвичайну функціональність цього засобу для сучасної людини в умовах неймовірного зростання обсягів інформації.

Варіант Г не можна визнати правильним, оскільки такі, здавалося б, суб'єктивні судження про позиції авторів текстів, насправді, можуть бути підтверджені текстово. Так, автор тексту А на початку говорить із погляду того, хто впевнений у майбутній перемозі електронної книги, і непрямо вказує, що ті, хто тримається за паперову книгу, – в дійсності недалекоглядні й обмежені (*Незважаючи на те, що з кожним днем кількість людей, що відмовляються від звичайних паперових книг на користь легких функціональних електронних пристроїв, невпинно зростає, до цих пір чимала кількість читачів віддає*

перевагу традиційному варіанту книг, критично не оцінюючи його недоліків і не бажаючи усвідомити всі принади електронної книги). Свою абсолютну впевненість у перемозі електронного читання автор посилює в кінці, констатує: *Так чи так, однак сучасні технології поступово, але вперто входять в життя кожної людини. Нині електронні пристрої для читання книг починають використовувати в багатьох сферах життя, зокрема й у навчальному процесі, що свідчить про повну їхню безпечність, зручність і простоту в експлуатації, а ще й фінансову вигідність для галузі освіти.* Натомість позиція автора тексту Б читачем Х цілком справедливо оцінюється як слабша, захисна. Цей висновок може бути зроблений уже на підставі аналізу першого речення тексту: *У шанувальників паперової книги з'явилися нові аргументи: учені довели, що «справжні» книги кращі за віртуальні «читалки»,* яке вказує, що шанувальники «паперу» змушені шукати все складніші способи відстоювання своєї позиції.

Правильним є варіант відповіді Д, адже в цьому висновку читача Х відповідною тексту є лише перша частина, а друга заперечує очевидні переваги паперових книг для здоров'я, на утвердженні яких, власне, і будує свою стратегію автор тексту Б.

Отже, правильна відповідь – варіант Д.

Завдання №9.

Виконання цього тестового завдання передбачає зіставлення інформації в текстах і водночас актуалізацію учасником тестування позатекстових знань (про сутність навчання, особливості навчальної діяльності). Таким чином, завдання орієнтоване на оцінювання здатності учасника зіставляти інформацію текстів зі своїми фоновими знаннями.

Відповідно до цього, варіанти А, Б, Г і Д мають бути визнані неправильними, оскільки для навчальної діяльності як у школі, так і у виші (урешті, як і для самонавчання) важливим є якісне запам'ятовування історій, порядку подій у текстах (А), розвиток фантазії, інтуїції (Б), здатності емоційно переживати прочитане (Г) й готовність працювати з текстами значного обсягу (Д).

Таким чином, правильним є варіант відповіді В, оскільки як у тексті А, так і в тексті Б вказується на те, що читачі мають можливість робити певні операції для виділення потрібного як в електронних книгах, так і в паперових. Відтак положення у варіанті відповіді В: *Неможливість робити позначки, виділяти цікаві думки тощо обмежує нас і нашу пам'ять* (за текстом Б) не може бути кваліфіковане як контраргумент до тексту А (порівняйте: *Істотною перевагою електронних книг порівняно зі звичайними є й можливість зберігати позначки, закладки, цитати, копіюючи їх в окремий файл прямо з тексту. Для тих, хто читає книги вдумливо й любить перечитувати цікаві думки, така можливість є унікальною*).

Отже, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №10.

Тестове завдання орієнтоване на оцінювання здатності учасника узагальнювати комплекси ідей, що обстоюються певними авторами, і роботи висновки про суголосність чи суперечливість поглядів авторів.

Варіант А не є правильним, оскільки сам факт звернення уваги обома авторами на проблему способів читання та переваг і недоліків цих способів є свідченням того, що питання значущості читання як різновиду людської діяльності для них є позитивно вирішеним: незалежно від способу свого здійснення, читання є важливим, невід'ємним елементом людського життя.

Варіант Б не є правильним: автори зійшлися в цій позиції, адже як у тексті А, так і в тексті Б наголошується на користі того чи того способу читання для здоров'я, водночас кардинально не заперечено, що якийсь зі способів є критично небезпечним.

Варіант В – неправильний, оскільки обидва автори наводять лише деякі аргументи стосовно переваг того чи того різновиду книг, перелік яких не вважають вичерпними. Так, автор тексту А в 1-му та 7-му абзацах фактично показує, що ще багатьох читачів треба буде переконувати в перевагах електронної книги, а автор тексту Б своєю ініціальною фразою *У шанувальників паперової книги з'явилися нові аргументи: учені довели, що «справжні» книги кращі за віртуальні «читалки»* (абзац 8) показує, що дискусії точилися до цього й будуть ще тривати далі.

Варіант Г не є правильним, оскільки обидва автори у своїх текстах наголошують на тому, що можливість робити позначки і под. – дуже велика перевага того чи того способу читання, тим самим визнаючи, що різноманітні позначки – корисний і часто використовуваний прийом при читанні.

Варіант Д акцентує на тактильних характеристиках носія інформації як чиннику, що впливає на якість сприйняття інформації. Із таким твердженням, очевидно, не погодився б автор тексту А, оскільки в цьому випадку йому було б складно знайти аргументи: кожна паперова книга – фізично, тактильно своєрідна, тоді як електронна книга – завжди та сама.

Отже, правильна відповідь – варіант Д.

Завдання №11.

Метою тестового завдання є виявлення здатності учасника пов'язувати експліцитно наявну в різних частинах текстів інформацію з іншими блоками інформації з того самого або іншого тексту.

Відповідь А є неправильною, оскільки запропонована тут кореляція цілком виправдана: у тексті Б є згадка про гіперпосилання (абзац 11) і їх зв'язок з електронними пристроями, зокрема й комп'ютерами.

Відповідь Б – неправильна, оскільки цю відповідність можна встановити на підставі аналізу тексту Б (абзаци 9–10), а отже, вона буде виправдана.

Відповідь В є неправильною, адже з тексту А (абзаци 3–5) випливає, що саме за допомогою електронних пристроїв, зокрема електронних книг, куди можна закачати багато словників і спеціальної літератури, можна знайти пояснення рідкісного терміна (який, можна припустити, є в спеціальній науковій літературі). Таким чином, запропонована у варіанті відповіді кореляція не є сумнівною: вона виводиться з наданої в тексті інформації.

Відповідь Г – неправильна, оскільки в тексті Б (абзац 14) ідеться про те, що саме читання паперових книг привчає людину дочитувати великі за обсягом тексти до кінця, чому сприяє підсвідоме фізичне контролювання людиною того, що вже прочитане, і того, що залишилося для прочитання. Отже, наведена у варіанті відповіді відповідність є виправданою.

Варіант відповіді встановлює кореляцію, яка спростовується текстом Б (абзац 13), де чітко вказується, що саме паперові книги допомагають розслабитися, підготуватися до сну.

Отже, правильна відповідь – варіант Д.

Завдання №12.

Тестове завдання передбачає знаходження учасником найбільш прийняттого обґрунтування певного оцінного судження, зробленого стосовно інформації, наведеної в парі тематично пов'язаних текстів. Попри те, що тестове завдання ніби зосереджене на одному тексті, а саме тексті Б, означаючи його як такий, що потенційно може викликати вищий ступінь довіри в читача, для його виконання необхідним є звернення до обох текстів, оскільки вибір правильної відповіді залежатиме від того, наскільки істинними

виявлятимуться судження лише стосовно тексту Б, а не стосовно обох текстів.

При виконанні тестового завдання до його умови необхідно послідовно додавати варіанти відповідей і з'ясовувати, наскільки отримувані в результаті цієї операції твердження можуть слугувати обґрунтуванням оцінки інформації тексту Б як такої, що заслуговує на більшу довіру до себе.

Проведення цих процедур показує, що правильною відповіддю є варіант А. Правильність цієї відповіді випливає з того, що саме наявність посилань на дані наукових досліджень при доведенні певних положень слугує підтвердженням достовірності певної інформації, а отже, здатне викликати довіру до неї з боку читача.

Варіант відповіді Б не можна визнати правильним, оскільки як текст А, так і текст Б апелюють до досвіду пересічного читач, наприклад, у тексті А є чимало інформації, знайомої будь-якому користувачеві електронними книгами (абзаци 2-6), а в тексті Б вся стратегія викладу будується на ВИ- або МИ-апеляції (див.: *Річ у тім, що **наш** мозок чомусь запам'ятовує не саму фактуру, а скоріше її розташування на сторінці.... Неможливість контролювати текст фізично (робити позначки на берегах, загинати сторінки та под.) обмежує нас і нашу пам'ять...Коли **ви** читаете текст на екрані, **вашому** мозку складно відправити організму команду заснути. А якщо у **вас** виробиться звичка читати паперову книгу за годину перед сном, то налаштуватися на відпочинок мозку буде значно простіше).*

Варіант відповіді В не є правильним, оскільки завершення фрази «*відверто показує негативне ставлення до «читалок»*» породжує твердження, де позитивна оцінка інформації тексту Б, навпаки, може бути піддана сумніву як достовірна: навряд чи можна довіряти судженням людини про переваги паперових книг, якщо вона (людина) не здатна визнати хоча б деяких переваг електронних книг.

Варіант відповіді Г не є правильним, оскільки інформації про фінансові переваги, пов'язані з тими чи тими книгами, у тексті Б взагалі немає, а в тексті А вона хоч і наявна, але представлена з погляду турботи про читача, а отже, сприймається читачем як така, що викликає довіру.

Варіант відповіді Д не є правильною, оскільки автори обох текстів доводять переваги того чи того виду книг звичайною мовою, апелюючи до життєвого досвіду читачів.

Отже, правильна відповідь – варіант А.

СЕКЦІЯ 2. АНАЛІТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Ситуація №1.

Завдання 13.

Для виконання цього завдання можна перевірити, чи відповідає кожен із варіантів відповіді запропонованим умовам.

Варіант А. Алла, Мар'яна, Олег, Петро, Роман і Світлана.

Цей варіант не може бути правильним оскільки, по-перше, у представленій у ньому групі учасників проекту шестеро осіб, а має бути п'ятеро, по-друге, згідно з першою умовою Олег і Мар'яна не можуть брати участь у проекті разом.

Варіант Б. Алла, Ірина, Олег, Петро та Роман.

Цей варіант також неправильний, оскільки згідно з четвертою умовою Олег і Світлана мають брати участь у проекті разом, а в представленій у варіанті відповіді групі є лише Олег.

Варіант В. Валентина, Мар'яна, Олег, Петро та Роман.

Цей варіант неправильний, оскільки згідно з першою умовою Олег і Мар'яна не можуть брати участь у проекті разом.

Варіант Г. Валентина, Олег, Петро, Роман і Світлана.

Цей варіант є правильним. По перше, у представленій групі два юристи (Валентина і Роман) і три психологи (Олег, Петро й Світлана). Перевіримо інші умови. Умова № 1 – у групі є Олег, однак немає Мар'яни, умова № 2 – у групі є Валентина й немає Алли; умова № 3 – жодного з двох психологів (ані Мар'яни, ані Ірини) у групі немає, умова № 4 – у групі є обидва кандидати – Олег і Світлана.

Варіант Д. Алла, Валентина, Мар'яна, Петро та Світлана.

Варіант Д – неправильний, оскільки в представленій групі є як Алла, так і Валентина, що суперечить умові № 2.

Таким чином, правильна відповідь – варіант Г.

Завдання №14.

Для виконання цього завдання треба застосувати задані умови для комплектування групи. У групі має бути два юристи (з трьох кандидатур), при цьому, згідно з другою умовою, Валентина й Алла не можуть брати участь у проекті разом. Тому можна сформувавши групу, у якій буде Валентина й Роман, або групу, у якій буде Алла й Роман. Можна зробити висновок, що Роман обов'язково братиме участь у проекті. Окрім умови № 2, жодна з умов не впливає на вибір юристів. Тому можна стверджувати, що варіанти відповіді А та Б є неправильними, а варіант відповіді В – правильним.

Перевіримо інші кандидатури – Ірина й Мар'яна. Спробуємо сформувавши групи кандидатів, які відповідатимуть умовам завдання, без цих психологів.

Наприклад:

Алла, Роман, Ірина, Олег і Світлана (група без Мар'яни)

або

Валентина, Роман, Мар'яна, Світлана, Петро.

Представлені групи відповідають усім визначеним умовам, отже, єдиний кандидат, який обов'язково має брати участь у проекті, – Роман.

Таким чином, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №15.

Для виконання цього завдання необхідно сформувавши групу, у якій одним із психологів буде Ірина, і визначити, хто ще буде в цій групі. Як і в попередньому завданні Алла й Валентина можуть бути, а можуть не бути в групі (окрім умови № 2, немає ніяких інших умов, які б впливали на вибір юристів).

Проаналізуємо вибір психологів. Згідно з умовою № 3, Ірина й Мар'яна не можуть бути в проекті разом, отже, якщо в групі є Ірина, то не буде Мар'яни.

Перевіримо інших кандидатів. До групи треба залучити ще двох психологів із-поміж трьох – Олега, Петра й Світлани. Згідно з умовою № 4 Олег і Світлана можуть брати участь у проекті лише разом, тобто в групі обов'язково буде і Олег, і Світлана. Аналізуючи представлені варіанти відповіді, можемо стверджувати, що **правильним варіантом відповіді є варіант Д.**

Ситуація №2

Завдання №16.

Для виконання цього завдання треба перевірити всі наявні варіанти послідовності подій умовам.

Варіант А. Z, U, V, X, Y. Варіант відповідає усім визначеним умовам.
 Варіант Б. Z, U, V, Y, X. Варіант відповідає усім визначеним умовам.
 Варіант В. U, V, Z, X, Y. Варіант відповідає усім визначеним умовам.
 Варіант Г. U, V, Y, Z, X. Варіант відповідає усім визначеним умовам.
 Варіант Д. V, Z, X, U, Y. Варіант НЕ відповідає умові № 1, оскільки подія U відбувається пізніше, ніж подія X.

Таким чином, правильна відповідь – варіант Д.

Завдання №17.

Для виконання завдання потрібно розставити події відповідно до умов: 1) подія U відбулася раніше, ніж подія X; 2) подія V відбулася раніше, ніж подія Y; 3) подія Z не могла бути п'ятою; 4) подія U відбулася відразу після події V, однак до події Z.

Запишемо умови завдання в символній формі:

- 1) U X
- 2) V Y
- 3) _____ X
- 4) V U ...Z...

Узагальнивши другу й четверту умови, отримаємо:

V U ...Y ...Z...

або

V U ...Z... Y

Згідно з першою умовою подія X відбулася після події U, тобто подія X не може бути першою. Можливі варіанти розташування подій з урахуванням попередніх тверджень, а також того, що подія Z не може бути п'ятою, такі:

V U Y Z X

V U X Z Y

V U Z X Y

У будь-якому з представлених варіантів подія V буде першою.

Таким чином, правильною відповіддю є варіант Б.

Завдання №18.

Для виконання цього завдання поставимо подію U на друге місце, а подію X – на п'яте й визначимо всі можливі комбінації розташування подій за цих умов.

_____ U _____ X

Ураховуючи умову № 2 про те, що подія V відбулася раніше, ніж подія Y, можемо отримати такі комбінації розташування подій.

Варіант №1 V U Y Z X

Варіант №2 V U Z Y X

Варіант №3 Z U V Y X

Перевіримо твердження завдання № 18 і можливість їх реалізації за визначених варіантів послідовностей подій.

Варіант А. Подія Z відбудеться після події U.

Твердження суперечить варіанту № 1.

Варіант Б. Подія Z відбудеться першою.

Твердження суперечить варіантам № 1 і № 2.

Варіант В. Подія Y відбудеться або третьою, або четвертою.

Твердження не суперечить жодному з варіантів.

Варіант Г. Подія Z відбудеться третьою.

Твердження суперечить варіанту № 1.

Варіант Д. Якщо подія Y – четверта, то подія V – третя.

Твердження суперечить варіанту № 2.

Таким чином, правильна відповідь – варіант В.

Ситуація №3.

Завдання №19.

Є два варіанти вибору першої страви. Для кожного варіанта вибору першої страви другу можна обрати трьома способами. Отже, є шість варіантів вибору першої та другої страв: $2 \cdot 3 = 6$.

Для кожного варіанта вибору першої та другої страв третю можна обрати двома способами. Отже, є 12 варіантів комплексного обіду: $6 \cdot 2 = 12$.

Таким чином, правильна відповідь – варіант Г.

Завдання №20.

Є два варіанти вибору першої страви. Для кожного варіанта вибору першої страви третю можна обрати двома способами. Отже, є чотири варіанти вибору першої та третьої страв: $2 \cdot 2 = 4$. Оскільки за умовою завдання друга страв визначається однозначно, то наявні чотири варіанти комплексного обіду з битками «по-київськи» на друге.

Таким чином, правильна відповідь – варіант Б.

Детектив Галушка замовляє кисіль молочний лише тоді, коли на друге бере гуляш зі свинини. Скільки варіантів комплексного обіду можуть запропонувати йому в кафе «Затишок» за цієї умови?

Завдання №21.

Якщо на третє детектив Галушка обирає кисіль молочний, то другою стравою буде гуляш зі свинини. При цьому першу страву можна обрати двома способами. Отже, маємо два варіанти комплексного обіду з киселем молочним на третє: $1 \cdot 1 \cdot 2 = 2$.

Якщо ж на третє детектив обирає узвар, то є три варіанти вибору другої страви. За кожного такого вибору першу страву можна обрати двома способами. Отже, є шість варіантів комплексного обіду з узваром на третє: $1 \cdot 3 \cdot 2 = 6$. Таким чином, маємо всього вісім варіантів комплексного обіду, що задовольняє умовам завдання: $2 + 6 = 8$.

Таким чином, правильна відповідь – варіант Б.

СЕКЦІЯ 3. ЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ

Завдання №22.

Варіант А правильний, тому що в ньому сформульоване припущення, необхідне для обґрунтування відповідальності уряду за підвищення ціни на пальне.

Варіант Б неправильний, тому що зростання ціни на пальне було передбачуваним через збільшення попиту споживачів на пальне. Окрім того, слово «деякі» робить застосування цього припущення сумнівним.

Варіант В неправильний, тому що цей аргумент вже використаний адвокатом споживача (*урядова політика суттєво підвищила попит споживачів на пальне, а внаслідок зростання попиту ціна на нього постійно зростала*).

Варіант Г є неправильним, тому що в аргументації адвоката споживача не йдеться про надмірне зростання попиту на пальне, а крім того, термін *надмірне зростання попиту* є невизначеним.

Варіант Д є неправильним, оскільки в ньому нічого не говориться про контекст ситуації, у якій дії уряду збільшили попит споживачів на пальне.

Таким чином, правильна відповідь – варіант А.

Завдання №23.

Менеджер доводить, що неправильно ставити за мету тренінгів для персоналу стимулювання креативності. При цьому свої міркування він будує стосовно потреб конкретного підприємства, хоча й не вказує на це в першій фразі. Свою думку він обґрунтовує наданням двох аргументів: по-перше, акцентуванням непотрібності креативності для працівників його підприємства, по-друге, акцентуванням сумнівності позиції про можливість навчити когось креативності. Таким чином, закономірним висновком, який можна зробити на підставі сприйняття позиції менеджера, буде твердження варіанта Г (*Немає переконливих аргументів уважати, що програми тренінгу персоналу мають стимулювати креативність*).

Варіант А неправильний, тому що в ньому пропонується твердження, яке є частковим стосовно мети міркувань менеджера (це один з аргументів, наведених менеджером, для обґрунтування своєї загальної позиції).

Варіант Б неправильний, тому що в ньому повністю заперечується спроможність будь-яких тренінгів навчити будь-кого креативності, тоді як менеджер цього категорично не стверджує, навпаки, із його першої фрази (*немає ґрунтовних аргументів, щоб стимулювання креативності вважати правильною метою під час проведення тренінгових курсів для персоналу*) випливає, що ця мета може бути правильною за умови надання переконливих аргументів, у тому числі й стосовно можливості навчити когось креативності (другий аргумент менеджера).

Варіант В неправильний, тому що в наведеному тексті менеджер із персоналу не говорить про всі професії, а обмежується лише вказівкою на професії конкретного підприємства як такі, для яких креативність непотрібна або потрібна незначною мірою.

Варіант Д є неправильним, оскільки в ньому утверджується загальна думка, яка протилежна тій, яку відстоює менеджер у стосунку до свого підприємства.

Таким чином, правильна відповідь – варіант Г.

Завдання №24.

Це завдання найпростіше виконувати, скориставшись діаграмами Ейлера–Вена.

Нижче наведено діаграми, що відповідають умовам завдання, де множини професорів, які викладають «Цивільне право», «Історію держави і права» й «Кримінальне право» позначені літерами ЦП, ІП та КП відповідно.

Діаграма на рисунку 1 наочно демонструє контрприклад до варіантів відповідей А (*Усі професори цієї академії, які викладають «Цивільне право», викладають також й «Історію держави і права»*), Г (*Усі професори цієї академії, які викладають «Історію держави і права», викладають також «Кримінальне право»*), Д (*Жоден із професорів цієї академії, які викладають «Кримінальне право», не викладає «Цивільного права»*), а діаграма на рисунку 2 – контрприклад до варіанта відповіді Б (*Деякі професори цієї академії, які викладають «Кримінальне право», не викладають «Цивільного права»*).

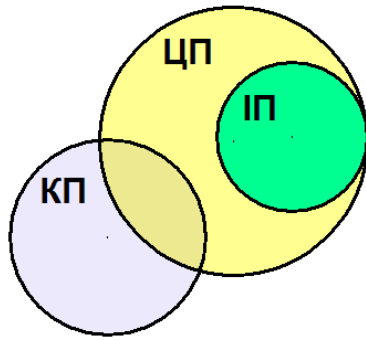

Рисунок 1. Контрприклад до варіантів відповідей А, Г, Д

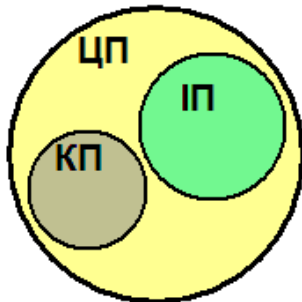

Рисунок 2. Контрприклад до варіанту відповіді Б.

Правильність варіанта відповіді В випливає з міркувань, які ґрунтуються на умові завдання: кожен професор академії, який викладає «Історію держави і права», викладає також «Цивільне право», але за умовою цей професор не викладає «Кримінального права» (оскільки жоден із професорів академії, який викладає «Кримінальне право», не викладає «Історії держави і права»).

Таким чином, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №25.

Основною метою міркувань політика є обґрунтування того, що будь-яка соціальна філософія, яка підтримує анархію, не заслуговує на обговорення. При цьому у своєму обґрунтуванні він постійно змінює зміст основного поняття «анархія».

Варіант А правильний, тому що в наведеному тексті політик постійно використовує в своїх міркуваннях термін «анархія» в різних значеннях.

Варіант Б неправильний, оскільки він стосується висновку політика, а не ходу його міркувань.

Варіант В неправильний, тому що в ньому подається твердження, яке, не має стосунку до міркувань політика.

Варіант Г є неправильним тому що наведене в ньому судження не міститься в міркуваннях політика, що наведені в тексті, і не впливає з них.

Варіант Д є неправильним, оскільки стосується висновку, а не самого ходу міркувань політика.

Таким чином, правильна відповідь – варіант А.

Завдання №26.

Умова теореми 1: ціле число x ділиться без остачі на числа 15 і 10.

Запереченням цієї умови буде твердження: «ціле число x не ділиться без остачі на число 15 або на число 10».

Заключна частина теореми: «число x ділиться без остачі на 30». Її заперечення: «число x не ділиться без остачі на 30».

Отже, правильна відповідь – варіант Д: Якщо число не ділиться без остачі або на число 15, або на число 10, то воно не ділиться без остачі на число 30.

Завдання №27.

Варіант А неправильний: Михайло нічого не говорить про бар'єри самообмеження як чинник, що заважає зростанню довірливості в спілкуванні, а отже, можна припустити, погоджується в цьому з Іваном.

Варіант Б неправильний, оскільки ані Іван, ані Михайло не говорить про вплив соціальних мереж на стосунки між друзями.

Варіант В правильний, оскільки Михайло в принципі заперечує можливість формування довірливих стосунків без особистісних контактів через реальне міжособистісне спілкування, тоді як Іван стверджує, що саме анонімність спілкування в соціальних мережах підвищує рівень довірливості в міжособистісній комунікації.

Варіант Г є неправильним, тому що ані Іван, ані Михайло не стверджують, що реальне особистісне спілкування завжди веде до довірливості.

Варіант Д є неправильним: Михайло нічого не говорить про бар'єри самообмеження, які руйнуються завдяки соціальним мережам. Він непрямо погоджується з цим. Про це свідчить те, що він заперечує думку Івана про довірливість у стосунках.

Таким чином, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №28.

Варіант А неправильний, оскільки і Віктор, і Галина сприймають думку Ньютона, хоча й тлумачать її по-різному.

Варіант Б неправильний, оскільки і Віктор, і Галина сходяться в тому, що в науці варто звертати увагу на погляди авторитетів.

Варіант В є правильним, оскільки Віктор уважає, що *погляди великих мислителів як наріжні камені світогляду кожної людини не підлягають ані сумніву, ані верифікації*, а Галина, навпаки, переконана, що *треба творчо, інколи критично переосмислювати погляди й набуток попередників, адже сліпе слідування згубне*.

Варіант Г є неправильним, оскільки ані Віктор, ані Галина нічого не говорять про існування людей, які сліпо слідують авторитетам.

Варіант Д є неправильним, оскільки Віктор нічого не говорить про своє ставлення до твердження Аристотеля про вісім ніг у мухи.

Таким чином, правильна відповідь – варіант В.

Завдання №29.

Варіант А неправильний, оскільки в ньому обґрунтовується, за яких умов головною метою організації є отримання надприбутків, а це покладено в основу міркувань соціолога й не потребує обґрунтувань (*Якщо організація намагається стати максимально залученою до галузі, що обіцяє давати надприбутки, то головною метою цієї організації є отримання надприбутків*).

Варіант Б неправильний, оскільки припущення *Принаймні деякі кримінальні організації певною мірою обізнані або будуть обізнані, що революції, які відбуваються в біотехнологіях та інформаційно-комунікаційних технологіях, обіцяють приносити надприбутки* нічого не говорить про те, що ця обізнаність має викликати намагання кримінальних організацій долучатися до цих галузей.

Варіант В є неправильним, оскільки в ньому констатується, що *Кримінальні організації вже тісно пов'язані з кожною галуззю, яка обіцяє приносити надприбутки, а це не пов'язано з міркуваннями соціолога стосовно причин того, що кримінальні організації, безсумнівно, будуть намагатися максимально долучитися до цих галузей.*

Варіант Г є правильним, оскільки він ліквідує пробіл у ланцюгу силогізмів соціолога, логічно обґрунтовуючи висновок.

Варіант Д є неправильним, оскільки в міркуваннях соціолога не порушується питання законних видів діяльності.

Таким чином, правильна відповідь – варіант Г.

Завдання №30.

Варіант А неправильний, оскільки маркетолог нічого не говорить про лінію випуску електромобілів фірми «General Motors».

Варіант Б неправильний, оскільки Ілон Маск нічого не говорить про те, що вартість акцій «Tesla» відбиває позитивні очікування ринку.

Варіант В є неправильним, оскільки Ілон Маск нічого не говорить про незмінність виробничих показників «General Motors».

Варіант Г є правильним, оскільки як Ілон Маск, так і маркетолог говорить про порівняно незначний рівень виробництва автомобілів «Tesla» й збитковість компанії.

Варіант Д є неправильним, оскільки ані Ілон Маск, ані маркетолог не говорили нічого про інноваційність компанії «Tesla».

Таким чином, правильна відповідь – варіант Г.

КЛЮЧІ ДО ПРОБНОГО ТЗНПК–2017

Секція 1

Завдання	1	В
Завдання	2	В
Завдання	3	В
Завдання	4	Б
Завдання	5	Г
Завдання	6	Б
Завдання	7	А
Завдання	8	Д
Завдання	9	В
Завдання	10	Д
Завдання	11	Д
Завдання	12	А

Секція 2

Завдання	13	Г
Завдання	14	В
Завдання	15	Д
Завдання	16	Д
Завдання	17	Б
Завдання	18	В
Завдання	19	Г
Завдання	20	Б
Завдання	21	Б

Секція 3

Завдання	22	А
Завдання	23	Г
Завдання	24	В
Завдання	25	А
Завдання	26	Д
Завдання	27	В
Завдання	28	В
Завдання	29	Г
Завдання	30	Г